

**A MAGYAR
KODÁLY
TÁRSASÁG
HÍREI**

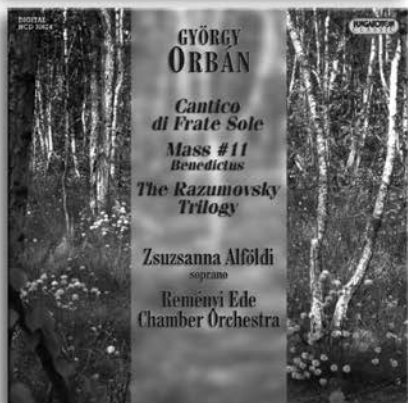
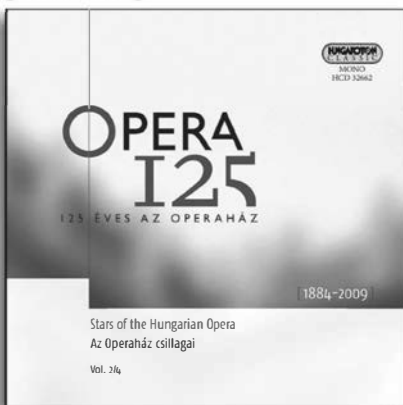
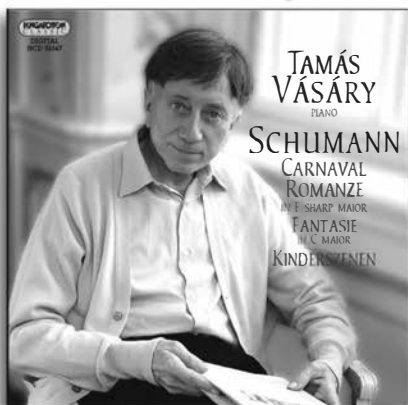
2010/2

Várja
ÖNT
α

HUNGAROTON
RECORDS

CD és DVD MÁRKABOLTJA
α Hungaroton székhelyén: Budapest, VII. ker., Rottenbiller utca 47
Nyitva: hétfőtől péntekig 10 - 18 óráig

**A
MAGYAR
KODÁLY TÁRSASÁG
HÍREI**

**SZERKESZTI:
Márkusné Natter-Nád Klára**

**XXXII. évfolyam – 2010/2
június**

TARTALOM

Győri Zenei Nevelési Konferencia – <i>Márkusné Natter-Nád Klára</i>	5
Beszámoló a zeneiskolai szekció munkájáról – <i>Papp Károlyné</i>	15
A „Kodály 125” kiállítás vándorútja – <i>Szőnyi Erzsébet</i>	17
A 25. Debreceni Bárdos Szimpózium	
Köszöntő – <i>Dr. Duffek Mihály</i>	19
Zenepedagógiánk jelene és jövője. Összefoglaló	
– <i>Szőnyi Erzsébet</i>	21
Szesztay Zsolt Emlékdíj; Tanterem avatás – <i>Szesztay Zsoltné</i>	26
Csik Miklós születésnapjához köszöntése – <i>Anker Antal</i>	28
Hármas jubileum a pécsi Kodály Zoltán Gimnáziumban	
– <i>Márkusné Natter-Nád Klára</i>	32
Hangversenyek, jubileumok: Pécs; Szombathely; Szeged	
A Szeráfi Kórus – <i>Nagy Ernő</i>	36
Berzsenyi Dániel Vegyeskar – <i>Márkusné Natter-Nád Klára</i>	37
Születésnapra – <i>Szőnyi Erzsébet; Juray Miklós</i>	39

A címodalt Borsos Miklós alkotásával **Szántó Tibor** tervezte

A kiadványt Dobó Nándor tervezte

Kiadja a **Magyar Kodály Társaság**

Felelős kiadó: a **Magyar Kodály Társaság elnöke**

Adószámunk: 19040437-1-42

ISSN 0230-3639

Nyomda: László és Társa Bt.

Felelős vezető: László András

Kiadványunk támogatói

nka
Nemzeti Kulturális Alap

PRO RENOVANDA CULTURA HUNGARIAE

PRO
CULTURA

ALAPÍTVÁNY

Kodály Zoltán

Tolcsvai Nagy Géza fametszete
Nagykőrösi Arany János Múzeum tulajdona

Tárgy: Először az UNESCO fennállása óta magyar művész kapta az UNESCO Művész a békéért (UNESCO Artist for Peace) címet Sebestyén Márta, a Magyar kultúra követe személyében

Irina Bokona UNESCO főigazgató személyes döntése értelmében, Bogay Katalin UNESCO nagykövet javaslata alapján **Sebestyén Márta kapja az UNESCO Művész a békéért (UNESCO Artist for Peace) kitüntető címet.**

A magyar művész évtizedek óta a magyar népzene és a Kárpát-medence zenei örökségét képviseli a legmagasabb művészi színvonalon, és elkötelezett híve a magyar kultúra és a világ kulturális közötti párbeszédnek. A magyar művész megjelenése ebben az UNESCO programban egyben Magyarország számára nagy kitüntetés.

A nagykövet által tett javaslatot, Sebestyén Márta jelölését támogatta az UNESCO Közgyűlés elnöke, Davidson Hepburn és Katerina Stenou, az UNESCO kulturális közötti párbeszédért felelős részlegének igazgatója, a 2010 – Kultúrák közeledése évének vezetője.

2009 októberében mutatta be a magyar nagykövet Sebestyén Mártát, a Magyar kultúra követét az UNESCO nagyköveti rezidencia első zenei szalonjában, és személyesen majd írásban tett javaslatot az UNESCO új főigazgatójának arra, hogy magyar művész, nevezetesen Sebestyén Márta kapja meg e kitüntető címet. Az 1955 óta működő program fennállása óta magyar művész nem kapta meg e megtisztelő címet és felkérést. A világ 45 meghatározó művésze vesz részt ebben a programban. A cím viselői között olyan világhírű nagyságok vannak, mint például Célin Dijon kanadai énekes, Marisa Berenson amerikai-olasz színésznő, Joaquim Cortes spanyol flamenco táncos, Valery Gergiev, orosz karmester, Shirley Bassey brit énekes-színész, Lauren Child, brit gyermekkönyv szerző, Manu Dibango, kameruni szaxofon művész, Montserrat Figueras spanyol-katalán énekes, Scott Momaday, indián-amerikai író, költő.

Az **UNESCO Művész a békéért** cím tulajdonosa egyrészt eddigi kiemelkedő nemzetközi, az UNESCO szellemiségével egybecsengő kiemelkedő munkájáért kapja a címet, másrészt felkérést kap arra, hogy a kultúrák közötti párbeszéd, a kulturális sokszínűség eszméjét saját megjelenésein keresztül hangsúlyosan képviselje a világban.

A magyar népzenei kultúra felmutatásával Sebestyén Márta az UNESCO programjában a magyar népzene és a világ közötti összekötő kapocsként jelenik meg.

Irina Bokova főigazgató személyes megbízó levelet küld Sebestyén Mártának, amit Dr. Hámori József a Magyar UNESCO Bizottság elnöke és Bogay Katalin UNESCO –nagykövet ad át a művésznek Budapesten. Sebestyén Márta személyes beiktatására az UNESCO párizsi székházában ünnepélyes keretek között, koncert formájában egy későbbi időpontban kerül sor.

Bogay Katalin s.k., nagykövet

Győri Zenei Nevelési Konferencia

Régi hagyományt elevenített fel Győr városa azzal, hogy 2010-ben megrendezte a Zenei Nevelési Konferenciát. Magyarországon 1968-ban tartották itt az első ilyen országos jelleggel bíró találkozót. Jó híre hamar elterjedt és háromévenként megismételve több ízben megrendezték e nemzetközi kitekintésre is méltó konferenciát. Majd csöndben elapadt az erő, új fesztiválok, újabb szimpóziumok alakultak szerte az országban, Győrből kevesebb hír érkezett, mialatt eredményesen fejlődött tovább.

Alig két évtized elmúltával az emlékezés felelevenítette azon emlékezetes napokat amikor város-szerte zengett az énekszó és a Győrben zajló zenei események híre messzire eljutott. A város számos zenei intézménye, nagy tudástartalékkal, sokirányú aktív szervezéssel, közös összefogással megindította a tervezését a 2010-ben megrendezésre kerülő Országos konferenciának. Céljuk, a zenei nevelés értékeinek bemutatásával azt a széleskörű kulturális bázist prezentálni amit a város képvisel, nagyobb távlatokban országos és nemzetközi hatásában is kifejti, és e programmal szervesen illeszkednek Győr város kulturális életébe.

Mindenek előtt nevezzük meg az intézményeket, melyeknek oktatói, tanulói a gazdag programban résztvettek, és ezáltal biztosították a különböző korosztályok és a zenei egymásra épültség gazdag tárházát:

Szent István Egyetem, Varga Tibor Zeneművészeti Intézet,
vezetője *Ruppert István*

Richter János Zeneművészeti Szakközépiskola, Általános Iskola,
Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Kollégium,
igazgató: *Dr. Benkő Szabolcs*

Liszt Ferenc Zeneiskola, igazgató: *Szakács Erika*

Nádorvárosi Közoktatási Központ, Általános Iskola és Óvoda,
igazgató: *Zsegora Csaba*

A szervezés munkájában jelentős részt vállalt a Bartók Művészeti Bázisóvoda és a Vackor Óvoda vezetője,

Szabóné Oláh Márta, valamint *Wendlerné Baross Judit*.

A Megyei Pedagógiai Intézet közreműködése segítette a regisztrációban résztvevőknek akkreditációs pontjaik megszerzését.

A Konferencia 2010. április 22-25-ig tartott de ezt megelőzte a 21-én rendezett „**Éneklő Ifjúság Kórustalálkozó**”. A győri kórusok bemutatkozása méltó kapcsolódása volt a Konferenciánk. A helyszín, az Egyetemi hangversenyterem a Zsinagóga gyönyörű környezetbe igazi ünneppé emelte a 15 kórus bemutatkozását. A találkozó résztvevőit *Dr. Ottófi Rudolf* alpolgármester köszöntötte aki egyúttal bejelentette, hogy Győr a napokban nyerte el a „Magyar Kultúra városa” megtisztelő címet.

A sok együttes részvételét jelentő minősítő hangverseny pergő szervezettsége bizonyította, hogy e rendezvény sok éves hagyományra épül.

A Győri Művészeti és Fesztiválközpont programszervezője *Priskinné Tuller Marianna* mindenre kiterjedő figyelmé, mintaszerű volt. A műsorvezető *Horváth Ferenc* a Városi Könyvtár főosztályvezetője az egyes műsorszámok bevezetéseként a témához kapcsolódó versek idézetével avatta művészi szintre az irodalom és zene kapcsolatát. Már a kórusok felsorolásában jó keresztmetszete mutatkozott meg napjaink iskolai ének-zene oktatásának a valódi helyzetére. Szerepelt Általános Iskola Kicsinyek és felsős kórusa, Általános Művelődési Központ Gyermekkara, Közoktatási Központ Általános Iskolájának Gyermekkórusa, Katolikus Központ Énekkara, a Bartók Béla Ének-zenei- és a Kodály Zoltán Általános Iskola kórusa. A Liszt Ferenc Zeneiskola Kamarakórusa. A Richter János Zeneművészeti Szakközépiskola Vegyeskara. Egy Középiskola Kórusa, és ami ritkaság számba megy, két Szakközépiskola kórusa ebből az egyik a „Pattantyús Legényegylet” ifjú énekesével. E sokszínűség is bizonyítja, hogy nem volt könnyű dolga a zsűrinek, *Hraschek Katalin* elnök, *Justinné Ládi Etelka* és *Sipos Tamásné* személyében. Mindenre kiterjedő szakszerű értékelésük az eredmény kihirdetése, oklevelek átadása során az elismerés, a további munkára való serkentés pozitív irányait jelölte meg és sok örömmel adott alkalmat kórusnak és vezetőinek egyaránt. – A KÖTA lapjában a ZeneSzóban majd névszerinti felsorolásban olvashatják az iskolák eredményeit, díjait. – Míg a zsűri gondos munkáját végezte, a teremben lévő kórustagok népdalok végtelen sorát énekeltek felszabadult örömteli hangon. *Müllerné Balogh Eszter* (a Szakközépiskolák énektanára) lelkes irányítása és *Ney Andrea* (a Kodály Zoltán Általános Iskola énektanára) a „20 Magyar Népdal” remek zongorakíséretével a közös örömmzenélés csodálatos hangulatát teremtettkék.

A Konferencia hivatalos programja 22-én délelőtt a „**Magyar Művészet-
oktatás Napja**” című országos rendezvénnyel kezdődött, ugyancsak

a Zsinagóga – Hangversenyeremben. Az ünnepi műsort Győr Megyei Jogú Város alpolgármestere *Dr. Ottófi Rudolf* nyitotta meg, majd a „Magyar Művészetoktatásért” emléklakett átadására került sor. *Dr. Gyimesi László* főtitkár és *Ember Csaba* elnök, hét egyéni és négy intézményi kitüntetést adott át méltató laudáció kíséretében. Engedtessek meg, hogy néhány nevet megemlítsék, akiknek más zenei tevékenységhez kapcsolódó tevékenységük is ismert. *Dr. Laczó Zoltán* évtizedekig volt a ZETA elnöke, *Nógrádi László*, a Pedagógus Kórusok szervezésében is jelentős tevékenységet fejtett ki. *Rázga József* a Magyar Kodály Társaság tevékeny résztvevője volt régiójában. Betegsége miatt a díjat felesége vette át. (Am mielőtt ezen írás megjelenne, érkezett a szomorú hír: Rázga József elhunyt.)

Az ünnepi műsor keretében közreműködtek a győri *Tánc és Képzőművészeti Iskola*, az *Etalon Alapfokú Művészeti Iskola* és a *Liszt Ferenc Zeneiskola* igen tehetséges növendékei. Az igényesen kialakított ünnepség szervezője a győri Zeneiskola volt. A meghívott résztvevők a vendégei is lehettek a további programnak, így az ünnepség végén átsétáltak a belváros szívében lévő *Liszt Ferenc Zeneiskolába*.

Az elkövetkezendő napok zsúfolt programja talán éppen ezen a nap-sugaras délelőttön mutathatta be az ide érkezetteknek Győr pompázatos szépségét.

Az oda érkezőket még egy meglepetés fogadta, a képzőművészeti, a vizuális művészeti alapfokú művészetoktatás is képviseltette itt magát. Lehetőséget kaptak a patinás győri iskolák, az *Apor Alapfokú Művészet-*

oktatási Intézmény és a Kovács Margit Általános Művelődési Központ, hogy bemutatkozhasanak az ország szakmai nyilvánossága előtt. A kiállítás anyagát Lipovics János főiskolai docens ismertette, értékelve, hogy az iskola folyosóin kiállított munkák ezáltal tanuló és tanár számára a mindennapok részévé válhat, megismerhetik a diákok gondolatainak eredetiségét, a korosztálynak és életkornak való jellegét. A délelőtti program zárása, a házigazda Szakács Erika a Zeneiskola igazgatójának a fogadásra szóló barátságos invitálása volt, ezzel kellemes légkör alakulhatott ki a szakmai és baráti beszélgetések lehetőségére.

Délután a város egykori nevezetes épülete a Rába mozi, megőrizve kulturális jelentőségét, ma a Richter Hangversenyterem volt helyszíne a **Megnyitó ünnepségnek**. Dr. Somogyi Tivadar alpolgármester köszöntötte a megjelenteket, hangsúlyozva, hogy e nagyszabású rendezvény büszkesége a városnak és szervesen illeszkedik Győr kulturális életébe. Baross Judit a rendezvény fő szervezője köszönetet mondott a város vezetésének és mindazon támogatóknak akik hozzájárultak a megrendezés megvalósításához.

A múlt felidézését jelentette Dr. Nagy Miklós nyugalmazott főiskolai tanár, emlékező beszéde, aki aktív szervezője volt az első, majd a három évenként azt követő Győri Zenei Konferenciának. Pontos adatokat, eseményeket tudott felidézni, amit a mai fiatalok nagy érdeklődéssel hallgattak, átérzve a jelentőségét annak, hogy – aki a múltunkat nem ismeri, a jövőt sem tudja felépíteni. – Idézzünk néhány részletet beszédéből: „Az 1967. februári Zeneművész Szakszervezet budapesti ülésén bejelenttem, hogy Győr kéri a Magyar Zenei Nevelési Konferencia rendezési

jogát. – Szőnyi Erzsébet tanárnő, aki a Konferencia gondolatának elindítója és lelkes támogatója volt, időpontot kért Kodály Zoltántól, hogy egy márciusi napon, meghallgassuk tanácsait és kérjük útbaigazítását. Sajnos erre a személyes találkozóra nem került sor, a Mester halála miatt. A megbeszélést Szőnyi Erzsébettel tartottuk március 8-án. – A célokat öt pontban fogalmaztuk meg. Első pontja: A magyar zenei nevelés eredményeinek összefoglalása, áttekintése, újabb

10.50—12.30-ig: Organika — egy sajátos dallamszövés-mód
népzenékben
ELOADO: Bárdos Lajos

módszerek felkutatása. – Ezek után megkezdődött Győrben a szervező munka. Ennek irányítója voltam, a titkára Czigliényi László, koordinátora Nagy Klára. Az első konferencia 1968. június 17-23-ig tartott. A sorozatban az utolsó: 1983 júniusában volt.”

Múlt és jelen. Dr. Benkő Szabolcs és Dr. Nagy Miklós

Most a XXI. században rendezett első Zenei Nevelési Konferencián, ünnepi beszédében *Madarász Iván*, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanára, *A zenei nevelés fontosságáról* szolt. Több oldalról megközelítette a témát rámutatva, hogy annak ellenére, hogy a zene látszólag kiszorul a mindennapok életéből, jelentősége, értéke mégis pótolhatatlan az emberiség létében. – A jó műsorszerkesztése éppen erre adott példát. A színpadra felvonult a nagylétszámú *Egyetemi Zenekar* és a *Győri Fesztiválkórus*. Az ünnepi hangverseny műsorán Bartók: Öt Egyenműkari műve és Kodály: Galántai táncok szerepelt, *Ménesi Gergely* vezényletével. Befejezésül kedves meglepetésként hangzott fel – a város ifjú zeneszerzője – *Grosz Artur Valentin* ez alkalomra komponált „Tavaszi szél” hangszeres feldolgozása. Ennek előadása, és az éneklésben való közös részvétel a közönség igazi ünnepi örömét jelentette.

KodályZoltán zenepedagógiai nevelési elveinek figyelembe vétele nélkülözhetetlenné teszi a külföldi kitekintést. Közel félévszázada fordult az érdeklődés Magyarország felé, az Ének-zenei iskolák megalakulása, a mindennapos énekóra pozitív hatása egyre több látogatót, csodálót, vonzott hazánkba, majd követőket talált messze tengerentúlon is. Jó választás volt, hogy a Konferencia két olyan neves személyiséget felkért mint *Gilbert de Greeve* a Nemzetközi Kodály Társaság elnöke, és *Szőnyi Erzsébet* professor,

Kossuth-díjas zeneszerzőt, a Magyar Kodály Társaság elnökét, hogy autentikus módon, saját tapasztalatok birtokában, elhivatott módon nyilatkozzanak a magyar zenei nevelés külföldi elismertségéről, jelentőségéről.

E két előadás indította a második napon, a *Városháza Dísztermében* tartott előadások sorát. *Dr. Hámori József* professzor a „Zene és kreativitás” címmel tartott előadásában a tudományos tényeket, adatokat oly közérthető, a közönséget lebilincselő módon tudta közvetíteni, hogy felejthetetlen élményt nyújtott hallgatóságának. *Ember Csaba* a Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetségének elnöke, a jelenlegi helyzetről és a jövő kilátásairól szólt melyek közvetlenül érintik a zeneiskolák életét. Ehhez kapcsolódik a fennmaradás, a fenntartás nagyon is gyakorlatias kérdése. Ehhez is igyekeztek a meghívott előadók tanácsot adni, így: *Dr. Gyertyánfy Péter* az ARTISJUS igazgatója, napjaink egyik sarkalatos kérdését a pályázatírást, és az érdekképviselést igyekezett ember közelbe hozni, hiszen a zenei vezetőknek nap- mint nap meg kell küzdeniük a feladattal, hogy sikeresen irányíthassák intézményüket. *Eckhardt Gábor* zongoraművész, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanára a zenészképzés eredményes megvalósítását és a fennálló oktatási forma bizonyos kiegyensúlyozatlan megoldásainak a problémáit feszegette, és a megoldás optimális lehetőségeinek a szándékát vázolta fel. *Magyar Margit* a budapesti Tóth Aladár Zeneiskola igazgatója és a Magyar Zeneművész Szövetség elnökségi tagja, „Az alapfokú zeneoktatás” feladataival, az ott megvalósuló újító törekvésekkel, tanmenetek kérdéseivel foglalkozott a gyakorlati szakember szemszögéből.

A konferencia második napjának tömör előadásai a rövid szünetekben is lehetőséget adtak a résztvevőknek, az egymás közötti tovább gondolkodásra, és az egyéni vélemények megvitatására. Majd mindezek feloldására az esti órákban a muzsika szolgálhatott jótékonyan, nevezetesen

a Múzeum dísztermében tartott *Fortepiano* koncert.

A harmadik napon a gyakorlati bemutatók, **szekciók** gazdag választéka állt a résztvevők rendelkezésére. Reggel 9-kor három óvodában kezdték a bemutatót, amelyek „Az óvodai nevelés a művészetek eszközeivel” c. programmal

dolgoznak: a Nádorvárosi Közoktatási Központ Bartók Művészeti Bázis-óvodában, a Nádorvárosi Közoktatási Központ Vackor Óvodában és a Benedek Elek Óvodában. E program kidolgozója *Nagy Jenőné* a Szarvasi Főiskola docense, *Forrai Katalin* elvei alapján, a foglalkozások eredményességét személyes tapasztalatai által átélve, dolgozta ki a művészetekre alapozva e korszerű gyermek-központú programot. E sorok írójának alkalmá volt már több ízben ilyen jellegű foglalkozások, megtekintése, jelen lenni az első bázisóvoda bemutatkozásán, melynek jótékony hatását az évek bizonyították és ma már a kilencedik bázisóvoda vendégei lehettünk Győrben. Elragadó volt a kicsinyek közvetlen viselkedése, kreatív tevékenysége a különböző területeken. Az idő rövidsége miatt két konkrét foglalkozást emelnék ki: *Szabóné Oláh Márta* vezette zenés játékot és *Halász Katalin* Mikrocsoportos zenei képességfejlesztését.

Innen sietős utunk a *Richter János Zeneművészeti Szakközépiskolába* vezetett. A Bartók Béla Ének-zenei Általános Iskola kórusával tartott gyakorlati bemutató kóruspróbát *Thé z Gabriella* a Magyar Rádió Gyermek-kórusának karnagya. Belépve már megdöbbentett a zsúfolt nagyterem. Öröm volt látni mennyi érdeklődő tanár-karnagy vett részt ezen a valóban élményszerű foglalkozáson. Ékes bizonyítéka ez annak, hogy mennyire szüksége van a szakmának az ilyen jellegű *továbbképzésekre*. Thész Gabriella nagy tudásának és óriási gyakorlatának birtokában olyan kedves, közvetlen stílusban vezette a próbát, három művet választottak e célra

(Bartók, Kodály, Kocsár), hogy élmény volt az éneklő gyermekek számára, (Pappné Farnadi Tamara kórusa) és ugyanakkor nagyon sok tapasztalatot jelentett a pedagógusoknak.

E foglalkozást megelőzően reggel 9-kor e teremben a Bartók Béla Ének-zenei Ált. Isk. 2. osztályával Dr. Kokas Klára „A zene felemeli kezemet...” tanításai alapján, mint módszerének közvetlen tanítványai Fejes Tímea és Pappné Farnadi Tamara, tartott bemutatót. Itt kívánom megjegyezni, hogy a tervezés időszakában felkérték Dr. Kokas Klárát e témában való előadás tartására, amit szívesen vállalt, de sajnálatos hirtelen halála ezt megakadályozta.

Ugyanebben az időpontban a Liszt Ferenc Zeneiskolában voltak bemutatók. Erről a szekcióvezető Papp Károlyné készített részletes beszámolót. Annak rövidített változatát közöljük az összefoglaló beszámoló végén.

A Nádorvárosi Közoktatási Központ „Hagyományápolás a helyi népdalkincsen és tánckultúrán keresztül” témakörben fogadta nagyon hangulatos programmal látogatóit. Bemutatkozott a Cantilena kórus, az 5. osztályosok hagyományos és tagozatos csoportja, és az iskola Rege néptáncsoportja.

Köszönettel kívánok megemlíteni még egy személyes meghívást „A Kodály Zoltán nevét viselő iskolák” családjába tartozó győri Kodály Zoltán Általános Iskola részéről. A 8. osztályos lányok Kodály Zoltán kórusműveit énekeltek *Etseyatse Andrea* tanárnő vezetésével, majd a kiscsinyek nagy számú csoportja mutatott be szép hangú, vidám kedvű gyermekjátékokat, *Dr. Németh Józsefné* vezetésével. A sok szép Kodály

relikviát őrző iskolának és az „Év kórusa” díj nyertes kórusának további eredményes munkát kívánunk!

Egyházzenei szekció is működött a délelőtti folyamán. A vendég *Áment Lukács* orgonaművész előadása során, a Prohászka Ottokár Orsolyita Közoktatási Központ növendékei, és a meghívott budapesti Pannonia Sacra Általános Iskola tanulói *Blazsek Andrea* tanárnő vezetésével, mutatták be zenei példákkal „A mit és hogyan tanítsunk” kérdéseit, hogyan vesszük a kórusmunkát a gregorián és az egyházzene területén.

Délután ismét választani lehetett. A *Petőfi Művelődési Házban* tartott előadások a kisebbik korosztály zenei nevelésének jelentőségét, valamint ezzel kapcsolatban: *Zenei anyanyelvünk ápolásának fontosságát*, és lehetőségeinek sokféle megközelítését, alkalmazását tartották előadásaik témájául. Az óvodai szekciók során már említettük *Nagy Jenőné* következetes, és országos méretekre kiható munkáját az *Óvodai nevelésnek a művészetek eszközeivel* ható alternatív program alkalmazásának bemutatásával. Jelen előadásában a kialakított módszer ismertetésével és dia felvételek illusztrálásával mutatott be sok szép foglalkozást, amely erősíti a követendő jó példa hatását.

Európai viszonylatban Magyarországon a népzene kutatás élenjár, az országos népdalgyűjtés során feltárt anyag, a Magyar Tudományos Akadémia kiadásában megjelent kötetekben rendkívüli értéket képvisel. Az élethivatásának tartott egyik legelhivatottabb gyűjtőt *Dr. Barsi Ernőt* köszönhetjük e körben. Néhány hét múlva tölti be 90. évét és töretlen erővel, tudással, elhivatott szeretettel mesél gyűjtőútjairól, amely mindig párosul az emberek iránti szeretet, együttérzés, tapintatos kíváncsiság elemeivel. És éneklí a gyermekdalok sok szöveges variációját, emlékezetből hibátlanul. Mesél a jellegzetes – mondhatnánk különleges – népszokásokról amelyről ma már sokan nem tudnak, de ehhez sok képi bemutatást társít ami megerősíti a szöveg magyarázatát. Ha kiskorban ilyen érdekes módon megismerkednek a gyermekek ezen szokásokkal biztos, hogy mindenkorra megjegyzik. Kívánjuk, a további jó erőt és egészséget, hogy e nemzeterősítő áldozatos munka folytatódjon és a jövőben követőkre találjon.

Ezt követően máris az ifj bb nemzedék elkötelezettjei folytatták az előadás sorozatot, A Nyugat-Magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolai Kar Művészeti Tanszékének tanársegédje *Várszeginé Gáncs Erzsébet* tartott előadást, sőt saját növendékének is megadva a szót. Talán ez a legjobb példája annak, hogy a jó tapasztalatokat átadva fejlődik eredményesen tovább, elméleti és gyakorlati úton az ifjúság zenei nevelése. Végezetül akik meggyőződéssel szívesen társulnak gyermekeik fejlődéséhez – a szülők – azok is hangot kaptak e délutánon. A *Szülői Vegyeskar* mutatkozott be, akik nemcsak sok óvodai ünnepélyen szerepelnek énekükkel gyermekeik előtt, hanem befejezésül ezen a délutánon is a közönség előtt.

A Richter János Zeneművészeti Szakközépiskola nagytermében **Karvezető Kurzust** tartott *Gál Tamás* karmester, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanára. A jó hangulatú próbát követően a kurzuson szereplő kórusok este záró koncertet tartottak, ami jól illeszkedett a Szakközépiskola hagyományos „Családi koncertjével”.

Az esti „szabadon választott” programok között volt az Evangélikus templomban tartott hangverseny. Meghívott vendégkórus is szerepelt a Konferencia programban. Jó kapcsolatot tart fenn Győr – a Lengyelországi Poznan – testvérvárosával, onnan érkezett egy kiváló, külföldön is jól ismert Vegyeskar, ezenkívül a szomszédos Szlovákiai Dunaszerdahelyi Kórus is szerepelt. A köszöntő műsort a Győri Pedagógus Kórus énekelte, *Katona Tibor* vezetésével.

Zsúfolásig megtelt az előadóterem a **Konferencia befejező délelőttjén**. Neves előadók vonzották a közönséget. Elsőként *Dr. Csermely Péter* professzor a Nemzeti Tehetségfejlesztő Tanács elnöke tartott előadást arról, hogy *milyen a tehetséges tehetséggondozó?* E cím magában rejti, hogy milyen sokoldaluan közelítette meg a kérdést, tudományos és gyakorlati szempontból, olyan személyes közvetlenséggel, hogy mindenki felismerhetett maga számára tanulságot, és egyúttal az igényét e témával való további kapcsolatra.

Ugyancsak lelkes előadásmódban szólt a hallgatósághoz „A Népzene előadásmódjáról” *Dr. Jánosi András* professzor, aki gyűjtőútjai során rengeteg tapasztalatra tett szert, tudományos könyvei és gyakorlati munkássága alapján mindenek előtt hangsúlyozta, hogy a népzenet eredeti forrásból, autentikus előadókat hallgatva tanítsák a gyermekeknek. Az énekzene oktatás napjaink mindennapi kérdéseit vetette fel *Hraschek Katalin* a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem gyakorlatvezető tanára, a KÓTA Ifjúsági bizottságának vezetője. Néhány lehetőséget is felsorolva miként lehet a csekély óraszám ellenére a gyerekek számára minél több lehetőséget fellelni az éneklésre, a tanórán kívül is, a különböző korosztályoknak megfelelően a népi játéktól a zenehallgatásig.

Párkai István Tanár Úr aki az egykori Győri Konferenciáknak is mindenkori résztvevője volt sok élményt elevenített fel. *Zárszavában* örömet fejezte ki, hogy most 2010-ben ismét létrejött a Zenei Nevelési Konferencia, egyúttal megerősítve reményét, hogy hatásában *segíti a magyar zeneoktatást*.

Ezzel a kívánsággal zárjuk beszámolóinkat egyúttal kifejezve köszönetünket azért a sok önzetlen segítségért amit a szervezők részéről tapasztaltunk, hogy ez a nagyszabású szakmai konferencia, jó körülmények között, gondos ellátás mellett, mindenki számára szép emlékként maradjon meg.

Bízva a győriek kezdeményező erejében – reméljük a folytatást!

Márkusné Natter-Nád Klára

Beszámoló a zeneiskolai szekció munkájáról

A szekció programjában zenei bemutató órákat hallhattunk, melyek a konferencia elméleti témáit a gyakorlati pedagógiai munka oldaláról egészítették ki. A *kamarazene-*, a *szolfézstanítás* és a *zenekari muzsikálás* pedagógiai kérdéseit állította középpontba.

A kamarazene tanításának bemutatását *Marosné Kovács Tünde* tanárnő vezette, négy növendéke közreműködésével. A tanárnő az ország egyik legeredményesebb fuvola tanára. Növendékei rendszeresen díjazottjai az országos versenyeknek. Ezen az óráján betekintést kaphattunk „műhely” munkájába. Bemutatta növendékeivel az együttmuzsikálás kezdetét az első és második évfolyamban, és azt, hogy milyen lépésekkel haladnak a tovább egészen a fuvola kvartett megszólaltatásáig. Az órát szakmai megbeszélés követte.

Spiegel Marianna 5. évfolyamos szolfézs órája ugyancsak élményt jelentett a szekció résztvevőinek. A szolfézs csoport nem „saját” növendékeiből állt, Némethné Bíró Emma és Horváth Erika osztályát tanította. A bevezető éneklés után (Mozart dal) a táblára felírt, a tanulók számára összefüggéstelennek tűnő zenei elemek ritmikai, dallami „megfejtése” és rendszerezése során a növendékek „észrevétlen” készségfejlesztési munkával eljutottak Don Giovanni Szerenájához. Az áriát megszólaltatták zongorakísérettel, elemezték a hangnemi történéseket, a zenei érdekességeket.

Az óra felépítésének e módja nagyszerű volt! Ezután következett az igazi zenei élmény: a mű meghallgatása többféle előadásban, majd ezek összehasonlítása. A hallás utáni összehasonlítás a tanulók számára nem könnyű feladat: a megfigyelőképeséget, a zenei memóriát, az azonnali hallási folyamatot és az „egész” viszonyának felismerését, a gondolkozást egyszerre aktivizáló tevékenység. A gyerekek láthatóan örömmel teljesítették, így a zenei és intellektuális élmény az órán kiválóan megvalósult.

Végezetül gitár, zongora és cselló kísérettel hangzott el a mű.

Baranyai István tanár úrnál vonószenekeari főpróbát hallgathattunk meg. J. Haydn Vivaldi, Kocsár Miklós műveinek részleteit játszotta, csiszolta a zenekar. Tagjai között egészen kicsi, második évfolyamos tanulókat is láthattunk, bizonyítva, hogy az együttműzikálást minél korábban kell elkezdeni! A gazdagabb hangzás eléréséhez nagyon pontosan megfogalmazott szakmai és technikai tanácsokat adott. Ezeket inspirálóan mutatta be hegedűjén is. A gyerekekkel kiváló kapcsolatot épített ki, ugyanakkor az együttműzikálás érdekében fegyelmet követel. Véleménye szerint a növendékek szeretik az értelmes rendet és munkát.

A szakmai napot hangverseny zárta. Először a vonószenekear műsora aratott nagy sikert, majd a fuvolás kamaragyüttesek.

Összegezés: a zeneiskolai szekció bemutató órái élményt és sok értékes szakmai tapasztalatot nyújtottak. A bemutatókon olyan foglalkozásokat hallgathattunk, melyek hosszú távon eredményesen meghatározzák tanulóink zenei érdeklődését, fejlődését. Mind a kamaraműzikálás, a zenekari játék, és a szolfézs órai „értő” zenehallgatás mély és életre szóló, maradandó élményeket jelent növendékeinknek.

A résztvevők nevében szeretnék köszönetet mondani a Liszt Ferenc Zeneiskola vezetőségének és tanárainak, akik gondoskodó szeretettel tervezték, szervezték és kiválóan valósították meg a szekció szakmai bemutatóit.

A zeneiskolai szekció állásfoglalása:

- Fontosnak tartjuk a zeneiskolai struktúra fenntartását, a közoktatásban elfoglalt helyének megőrzését, erősítését, az állami feladatként való működtetésének (közfeladat) további támogatását.
- Szakmailag erősíteni kívánjuk a már hagyományosan jól működő szakokat, tanszakokat.
- Támogatjuk és szorgalmazzuk a zeneiskolai oktatás módszereit modernizáló és megújító törekvéseket mind tartalmi-, mind eszközfejlesztési vonatkozásban.
- A tapasztaltak alapján megerősítjük, hogy a művészeti – ezen belül elsősorban a zenei- nevelés olyan lehetőséget biztosít és tár fel a gyerekek személyiség- fejlesztésében, mely módszereivel, transzfer hatásával a közoktatás egészét gazdagítja és eredményesebbé teszi.

Papp Károlyné

A „Kodály 125” kiállítás vándorútja

Kertész Gyula fotóművész gyűjteményéből *Dr. Falvy Zoltán* zenetudós sokoldalú szakmai segítségével a Magyar Kodály Társaság támogatásával a címben jelzett évfordulóra tekintélyes nagyságú és igen érdekfeszítő kiállítás készült. Ennek bemutatását a jubileum alkalmával – 2007. december 16-án – tartották Budapesten a Magyar Kultúra Házában a Társaság által rendezett hangverseny kíséretében.

A fővárosi I. kerület után a kiállítást a XII. kerületi polgármesteri hivatal kiállítótermében láthatta a közönség. A Kós Károly Ének-zenei Általános Iskola kórusa *Hraschek Katalin* vezényletével és a Városmajori Gimnázium énekkara *Gráf Zsuzsanna* vezetésével nyújtotta a megnyitó zenei anyagát, a szónok *Lovas Pál* alpolgármester volt.

Ezután Kecskemétre utazott a kiállítás, ahol a Református Újkollégiumban történt az ünnepélyes megnyitás, a kórust *Jámbor Zsolt* vezette. Majd ugyanabban a városban, a Mester szülővárosában, még négy helyen láthatták a kecskemétiak. Ezután a Szabolcsi Bence Zeneiskola fogadta, ahol egyúttal a Társaság szokásos évi közgyűlését tartotta. A koncertet a Zeneiskola tanárai és növendékei adták.

Most 2010-ben a kiállítás még mindig teljesíti a funkcióját, amennyiben Kodály Zoltán életéről, munkásságáról hírt adva zenetörténeti dokumentumok kíséretében járja az országot. Február 25-én a XII. kerületi Németvölgyi-úti Általános Iskola fogadta a kiállítást, mely alkalommal az iskola megemlékezett Kodály Zoltán 50 évvel ezelőtti látogatásáról. Az esemény érdekessége az volt, hogy mind Kertész Gyula, mint Falvy Zoltán, de még e sorok írója is elemi iskolai tanulmányait ebben az iskolában végezte! Most pedig a zsbongóban (Iskolagaléria) tornatermi padok hosszú sorát az iskola tanulói töltötték meg, akik feszült érdeklődéssel hallgatták az őket körülvevő kiállítási tablók történetét, a Kodály-művekből összeállított műsort, melyben még csengő hangú második osztályosok is szerepeltek a „Kis emberek dalai”-val, valamint *Baranyi László* színművész tolmácsolásában Kodály Zoltánné Sándor Emma: „Hogyan született a muzsika” című versét. A verset Kertész Gyula édesapja, az egykori Kodály tanítvány, *idősebb Kertész Gyula* vette fel magnószalagra a költő előadásában több mint fél évszázaddal ezelőtt! Most hangzott fel először nyilvánosan.

A közelmúltban, március 31-én Sopronban láthatták az érdeklődők a kiállítást, ahol az Éneklő Ifjúság Kórusfesztivál keretében a Gyermek és Ifjúsági Művelődési Központban volt a megnyitó. A nagyhatású beszédet a jelenleg Sopronban élő *Szokolay Sándor* zeneszerző, a Magyar Kodály Társaság első elnöke tartotta, az elmondottakat *Dárdai Árpád* főiskolai docens egészítette ki.

Nem mulaszthatjuk el megjegyezni, hogy a kiállítás esztétikai megjelenítésében nagy része van Kertész Gyula képzőművész lányának, Kertész Évának és kitűnő nyomdász fiának, ifj Kertész Gyulának. Köszönet érte!

A tervezett további vándorláshoz a kiállítás alkotóinak sok sikert kívánunk!

Szőnyi Erzsébet

**Tamás Gergely Alajos karnagy, zeneszerző tiszteletére létrehozott
PÁTER TAMÁS ALAJOS ALAPÍTVÁNY elérhetősége:**

1024 Budapest, Rómer Flóris u. 4.

TELEFON: 06-1-202 5119, Kovács Márta ügyvezető

MOBIL: 06-20 373 7672, Szilárdi Ferencné elnök

E-mail: patertamas@gmail.com

www.patertamas.hu

A 25. Bárdos Szimpózium Debrecen, 2010. március 19-21.

Dr. Duffek Mihály a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kar dékánja, zongoraművész köszöntötte a Szimpózium résztvevőit:

Ma 25 éves gyermekünket, a Bárdos Szimpóziumot az egykori Bárdos Találkozót ünnepeljük, amely az elmúlt negyed évszázad alatt igen jelentős szerepet töltött be, ahogyan azt ma is teszi.

Szesztay Zsolt tanár úr alapgondolata, amellyel Bárdos Lajos szellemi, művészi hagyatékának kívánt Debrecenben helyet adni, azért volt igen életképes és szükséges gondolat, mert az első találkozók után hamarosan kibővült a rendezvény profilja, s nélkülözhetlensége világossá vált. Mint ahogyan Bárdos Lajos maga sem volt a külvilágtól izolált ember, hiszen magyarsága, művészi élete ezer szállal kapcsolódott a körülötte lévőkhöz, hazájához, úgy a Bárdos Szimpózium hagyományörző profilja is kibővült. Ennek során megjelentek a XX. század zenei nagyjai, kiemelve a kórusirodalom alkotóit és előadóit. *Szesztay Zsolt*, a tanszékvezető főiskolai tanár, majd Liszt-díjas karnagy fáradhatatlan erővel és elhivatottsággal adott nekünk, az utána jövőknek példát arról, hogy alkotni csak eltökélten, mindig előre tekintve, értékeket létrehozva lehet igazán. Az ő személyes küldetése többek között ez volt közöttünk.

A Bárdos Szimpózium az idők során akkreditált továbbképzéssé is vált a karvezetők, iskolai énektanárok, szolfézs- és zeneelmélet tanárok számára. Az elmúlt negyedszázad alatt olyan szakmai értékeket vonultatott fel, olyan sok haszonnal töltötte be küldetését, amely nagy büszkeséget jelent számunkra. Ezen túlmenően a zeneoktatás, ezen belül is a zenei felsőoktatás világában elengedhetetlenül fontos, hogy szerte szét, olykor kicsiny sejtként tevékenykedő kollégák, vagy a különböző egyetemekhez csatlakozott zenei felsőoktatási intézmények tanárai, művészei találjanak lehetőséget arra, hogy legalább egyszer egy esztendőben találkozzanak, tanuljanak, töltődjenek, erősítsék egymás hitét. Itt Debrecenben, amelyről azt tartjuk, hogy nem a messzi, keleti végvár, hanem a magyar kultúra egyik fontos értékteremtő helye is. Hiszen az ügy, a zene művészete melyet szolgálunk, az egész magyarság fontos ügye, de a hazai felsőoktatás egészéhez viszonyított maroknyi diáknak is létkérdés, azt kívánja tőlünk, hogy kapaszkodjunk össze, adjuk össze erőinket, ha meg akarjuk őrizni az emberiség, s benne hazánk zenekultúráját, zeneművészetét.

Ha konkrétan tekintünk az elmúlt 25 esztendőre, a Bárdos Szimpózium, amely mindvégig élvezte a Bárdos Társaság támogatását is, számos és jelentős szerepet vállalt fel. Mindenekelőtt integráló hatása szembevetendő, nemcsak a korábban említett módon, hanem szemléletileg is, valamint a zeneoktatás intézményei között is. A programokat látva feltűnő, hogy mindig jelen volt az alap- közép- és felsőfokú képzés, legyen az előadás, bemutató óra vagy éppen kórusok virágzó bősége a hangversenyeken.

Ennek jelentősége ma tovább növekszik, mert a zeneoktatás, a zenekultúra egy test, egy egység, amely csak metodikai okok miatt bontható szakaszokra, részekre, a valóságban azonban egységes, mint ahogyan a zenével kapcsolatba kerülő fiatal tehetséges ember sem szakaszonként fejlődik, hanem folyamatos képességfejlődésen megy keresztül.

A meghívott előadók igyekeztek olyan aspektusokat és témákat vállalni, amelyekkel mind a résztvevőket, mind az iskolákban lévőket megajándékozták hiszen esetenként jelentős újdonságok, felfedezések kerültek napvilágra. Ha a kortárs zene szerepét vizsgáljuk, szembetűnő, hogy a Bárdos Szimpózium természetesen otthont adott és ad a mai zenének. Kiemelten igaz ez a kortárs zeneszerzők kórusműveinek megszólaltatására, bemutatására. Olykor a Bárdos Szimpóziumra írtak zeneszerzők műveket, melyek emiatt valóban újak voltak még a szakavatottak számára is. A szimpóziumon szereplő kórusok listája arról tanúskodik, hogy mind a zeneoktatási intézmények kórusai, mind a debreceni és regionális kóruskultúra előadóművészei, együttese, vagy éppen határon túli, külföldi együttesek igen szép számban szereztek örömet a koncertek közönségének.

Közhelyes, de mindenképpen fontos említeni a Bárdos Szimpózium zenepedagógiai funkcióját, amely a valós gyakorlatban mutatta meg a magyar zenepedagógia eredményes működését és értékeit. Fontos ezzel egyidejűleg az is, hogy a tanárnak készülő hallgatók előtt álljanak olyan rendkívüli példák, amelyek a hivatástudat legfőbb szakmai és lelki meg erősítői.

Nem titkolom, önző szempont az, hogy minél jobban ismerjük a Zeneművészeti Kart az országban, világban, így a Bárdos Szimpózium ezt a vágyunkat is teljesíti. Bárcsak sok ilyen önző érdekünk lenne, amely végül a közös kultúrának is folyamatosan gyarapítja értékeit... Szeretnénk minden egyes alkalommal bizonyítani, hogy a felsőoktatás a mi hitünk szerint nemcsak az órákat és koncerteket jelenti, hanem minden felsőoktatási intézmény egy jelentős szellemi központ is, amely a tudatot, a szemléletet formálja, az identitást erősíti mind művészi, mind nemzeti értelemben.

Köszönet mindenkinek, aki ma is tántoríthatatlanul támogatja a Bárdos Szimpóziumot, s köszönet mindazoknak akik a hétvégét arra szánták, hogy velünk együtt lesznek s mindent magukba szívniak, amelynek segítségével megújult erővel folytathatják munkájukat. Köszönjük Bárdos Lajosnak, aki egykori létével, tehetségével, emberi nagyságával alkalmat adott arra, hogy együtt ünnepelhessünk.

*

E bevezetőt követően *Daróci Bárdos Tamás* köszöntőjében hivatkozott *Szesztay Zsolt* egykori beszédére, melyben kifejtette tiszteletét, csodálatát Bárdos Tanár Úr iránt, amely őt motiválta, a Debreceni Találkozó megszervezésére. E negyedszázados múlt folyamatosan megújuló magas színvonalra maradandó bizonyítéka az egykori helyes döntésnek.

Zenepedagógiánk jelene és jövője

Összefoglaló, gondolatébresztő, vitaindító

Bevezetésképpen érdemes megemlíteni, hogy jelenleg, mikor mi itt a Bárdos Szimpózium előadásait hallgatjuk, Texasban, Dallas városában „Deep in the Heart of Kodály” – Mélyen Kodály szívében – az amerikai zenei nevelők tartanak konferenciát március 18-20-ig. Szervezetük neve OAKE Organization American Kodály Educators – Amerikai Kodály Nevelők Szervezete. Ez nagy országos egyesület, az összes államból vannak tagjai, úgy érzem illendő megemlékezni róluk. A következő mottót írták szórólapjukra: „Often a single experience will open the young soul to music for a whole lifetime” – Zoltán Kodály. (Sokszor egyetlen élmény megnyitja a fiatalok szívét egy életre a zene felé). Úgy adódott, hogy körünkben van a szervezet egyik tagja, aki egy cikluson keresztül elnöke volt a társaságnak: *Betsy Moll*, a Pittsburgh-i Duquesne Egyetem tanára.

A második, ami feltétlenül említést érdemel: tegnap *Sapszon Ferenc* a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében megkapta a Magyar Örökség Díjat. Nagy dicsőség ez a debreceni Egyetemnek, mert miután a díjazott a Rádió Énekkarnak volt hosszú ideig vezető karnagya, itt folytatva művészi pályáját azzal, hogy karvezetést tanított.

Előjáróban meg kell jegyeznünk: mindenképpen elismerést érdemel *Duffek Mihály* dékán úr összefoglalója, melyet a szimpózium megnyitására mondott, mert így teljes áttekintést adott arról a hosszú munkáról, amely a Bárdos Szimpóziumokkal kapcsolatos. Nagyon jó volt hallgatni Daróci Bárdos Tamás köszöntőjét, mely szinte kívánczik a nyomtatásban történő megjelenésre. Köszönet illeti Dékán urat és *Szabó Mártát*, valamint *Nagy Zoltán Viktor* technikus urat a rendezvényért, hogy megvalósították, méghozzá ilyen nagyszerűen.

Ami az elhangzott műsort illeti: sok művet ismerek Bárdos Lajos szerzeményei közül, de *Itzés Mihály* „Az ismeretlen Bárdos” című előadása reveláció volt számomra, mert az itt felhangzott hangszeres és vokális műveket élőben szinte alig lehet hallani. Ugyanúgy meglepetés volt az is, amikor megszólalt Kodály Zoltán: „Első áldozás” című kórusműve, ez szintén nagyon ritkán hallható. Valamint elvélve szólal csak meg Bárdos Lajos: „Az Uristent magasztalom” című műve. A Bárdos Szimpózium nagyon fontos küldetést teljesít, amikor olyan műveket tűz műsorra, melyek léteznek ugyan az irodalomban, de megszólaltatásukra még kevés alkalom kínálkozott.

Hámori József előadása „Agykutatás és zene” tárgyában fő érvünk lehetne, amikor arra hivatkozunk a főhatóság felé, hogy mennyire fontos a zenei nevelés, hiszen az agy mindkét féltekéjét mozgatni kell. Erre a témára majd még összefoglalóm végén visszatérek, méghozzá Kodály Zoltán

személyével kapcsolatban. Ez a csodálatos, érdekes, dinamikus előadás fel tud emelni minden hallgatót, úgy érezhetjük, hogy tudományosan is megértettünk valamit az agy működéséből. Tudomásul vettük a felfedezett titkot, most már használni kellene, s odahatni, hogy megfelelő helyeken éljenek ezzel a lehetőséggel.

Kardos Pálnak a személye csodálatos módon – nem szép kifejezés, de találó lehetne: burjánzik az egész magyar zenei nevelésben. Mindenfelé találkozunk olyannal, aki Kardos Pál növendéke volt, kórusában énekelt, vagy abba a tanintézetbe járt, ahol ő tanított, nos ez már ennyi évvel a halála után is bizonyíték arra, hogy egészen különleges személyiség volt. Megérdemel minden tiszteletet és megbecsülést halála után is azért a munkáért, melyet annak idején rövidre szabott éveiben végzett. Külön köszönet *Ordasi Péternek*, hogy ezt beillesztette előadásába és erről informált bennünket.

A Bárdos Szimpóziumoknak külön dicséretes tette, hogy igen sok kortárs magyar mű hangzott el a koncertek során. Az a szerény véleményem, hogy ilyen áttekintés a mai magyar zenei produktumból, ami a kórus irodalmat illeti, nagyon tanulságos és egyben lelkesítő. Kicsit ugyan furcsán hangzik, hogy pont én említem ezt, aki szintén részese voltam ennek a seregszemlének, de be kell vallanom, hogy nemzetközi áttekintésben sem tudnék még egy olyan országot mondani, mint a miénk, ahol ilyen magas színvonalú a gyermekkari és egyetemkari irodalom. Köszönhető ez annak, hogy Kodály és Bartók fontosnak tartotta e terület művelését. Nem minden zeneszerző helyez súlyt arra, hogy gyermekkaroknak komponáljon, hanem inkább hangszeres művekre összpontosítja figyelmét, azon belül is főleg kísérletezésre. Hogy legyen mit énekelni a gyermekkaroknak arra nem fordítanak annyi gondot, mint éppen Magyarországon.

A Szimpózium első napján tartott hangversenyen: „Mester és tanítványa” címmel zeneszerzőmesterek és tanítványaik műveit adták elő, majd bemutatásra került: a Bárdos Szimpóziumok „25 év, 25 előadás” című kötete. Külön kiemelt figyelmet érdemel ez alkalomból megjelent kiadvány; annak ismertetése során világossá vált, hogy olyan gyűjtemény látott napvilágot, mely egyben kitűnő forrásmunka, valójában e 25 évnek zenetörténetileg, kultúrtörténetileg, társadalomtörténetileg, iskolatörténetileg keresztmetszetét adja, tehát zenetörténeti dokumentumot tartunk kezünkben, melyet idézetek formájában használhatunk. Nagyon köszönjük a debrecenieieknek, hogy létrehozták ezt a kiadványt. Minden tekintetben hézagpótló mű mindazon területre vonatkozóan, melyeket az előbb említettem.

A második napon: „A magyar költészet a kortárs kóruszenében” tartott jubileumi hangversenyen, az Egyetem volt tanára Szesztay Zsolt születésének 75. évfordulója alkalmából került sor az emlékdíj átadásra.

Igen dicséretes, hogy *Erkel Ferenc* személyét reflektorfénybe helyezték. Bizonyos műveit ismerjük, másokat kevésbé. Most általában többet tu-

dunk majd róla, mert örvendetesen megnőtt az évforduló hatására az Erkel kultusz hazánkban. Fontos, hogy itt is felhívták rá a figyelmet, felvillant a kora is, „Erkel és százada” címmel hallottunk előadást. Ez a tendencia előre vetíti a fényét a 2011-es Liszt-évnék. Hiszen már gondolkoznak a jövő évi programon. Liszt életműve óriási, talán kellőképpen nem is eléggé közismert. Itt az ideje, hogy megmutassuk a világnak, Liszt nemcsak maga tartotta magát magyarnak, hanem mi is annak tartjuk, gondolom az évforduló alkalmat ad majd arra, hogy mi is lépünk valamivel a világ elé.

Tovább gondolkodván azon, hogy mi mindent hallottunk, láttunk az előadásokon és bemutatókon, nem lehet megrendülés nélkül regisztrálni a szovátai prezentációt: „Énekes misszió Kodály Zoltán szellemében a Felső-Nyárádmentén”. Minden tekintetben olyan volt, hogy aki itt részese lehetett ennek az élménynek nem felejtí el egész életében. Gondolom a gyerekek és tanárok is sokáig emlékeznek majd arra, hogy Debrecenben a Bárdos Szimpóziúmon be tudták mutatni tudásukat. Volt olyan kolléga, aki rögtön vett zeneiskolája számára a látott zenei játék-készletből, mely nagyon sok lehetőséget nyújt a gyerekeknek a zenei műveltség kibontakoztatására.

Pécsi Rita előadása engem arra emlékeztetett, hogy édesapját nagyon régóta ismerem és nagy empátiával kísértem figyelemmel tevékenységét a szakmunkásképző tanulóinak zenei nevelése terén. Ritáról már akkor hallottam, mikor még csak alapította, újrualapította a pécsi székesegyházi szkolát és énekes iskolában kezdett tanítani. Nagyon aktív volt a gyakorlati zenélésben, nagycsaládosként vezette az énekes iskolát, saját zeneis-

Részlet a Hány János előadásából

kolája volt, doktorált, tudományos tevékenységet folytat, amiről összefoglalót kaptunk. Életműve kicsit ahhoz a témához tartozik, melyet a továbbiakban szeretnék kiemelni: mindenki kísérelje meg a legtöbbet kihozni saját magából, mert csak akkor mondhatjuk a mai körülmények között a magyar zeneoktatást eredményesnek, ha mindenkinek sikerül maximálisan kifejtetni erejéből azt, amit lehet és amit bír.

Ha a jelen képét vázoljuk fel, el kell ismerni, hogy az országban zenei nevelés és zeneoktatás terén sok tekintetben zajlanak jelentős események, ám nem mindenütt tudnak róluk. A KÓTA Minden kórustalálkozóján pedagógiai továbbképzés van, Pécssett Agócsy László emlékére rendeznek konferenciát, ezenkívül vannak továbbképzések Komlón, Kaposváron, Nyíregyházán, kórusversenyekkel vagy fesztiválokkal kapcsolatban. A Kodály Zoltán Magyar Kórusiskolában immár harmadszor rendeztek kamarazene versenyt. Megállapítható tehát, hogy a nehéz körülmények ellenére azért nagyon sok helyen történik valami, ékes példa erre Kecskemét, bár a jeles eseményekről jobbra csak a helyi sajtón keresztül vehetünk tudomást. Áprilisban Győrött készülnek zenei nevelési konferenciára. Van a Psalmus Humanus Művészetpedagógia Egyesület, mely a visegrádi országok zenei nevelését próbálja összefogni, áprilisban a vakok és gyengénlátóknak volt nemzetközi zeneterápiával foglalkozó konferenciája. *Kokas Klárának* a zeneterápiával és a zene hatásával kapcsolatos mozgással összefüggő foglalkozásait folytatják az országban többfelé. A Zuglói Zeneházban évről-évre indítják a nagyszabású bérletsorozatot gyermekek és fiatalok számára. Az Óbudai Társaskörben tartanak rendszeres zeneoktatást különféle korosztályok számára. Ringató címmel tartanak zenés foglalkozásokat a Művészetek Palotájában várandós anyáknak, bölcsődéseknek, óvodásoknak.

Az eddigiekből úgy tűnik: olyan perspektívái vannak a magyar zeneoktatásban a jelennek és a jövőnek, mintha látszólag minden rendben lenne. Pedig közben nagyon jól tudjuk, hogy annak a zeneoktatásnak, ami még pár évtizeddel ezelőtt volt, mára csak az árnyéka van meg. Vagyis, és akkor állapítsuk meg közösen: nem működik Kodály Zoltán zenei nevelési koncepciójának az az alapelve, hogy *minden* gyerek részesüljön a zene áldásaiban, s, hogy *díjitalan* legyen, vagyis épüljön be szervesen az iskolai nevelésbe.

Nagyon reméljük, hogy egyszer azért sikerül megértetni a döntéshozókkal, hogy az agy féltekének jobb és baloldalát egyformán kell működtetni, mert különben fél ember lesz az egyénből, hiányozni fog belőle a megfelelő művészi érzék. Előadásom e befejező részének a következő kis-ség tréfás címét adhatnám: ad notam Hámori József.

A Magyar Tudományos Akadémia értesítője, a Magyar Tudomány c. lap egyik számát a kreativiás kérdésének vizsgálatára szánta. A tárgyat igen sokrétűen megvilágító tanulmányok során *Keresztúri Dezső* Kodály Zoltán életművének jelentőségét mérlegelve a többek között ezeket

mondotta: „benne az alkotó embernek, divatosabb megjelöléssel: a kreatív személyiségnek, számos olyan jellemzője fogalmazódott meg, amelyek kivételes erővel és egységben ismerhetők fel e nagy művésznünk, tudósunk és nevelőnk életének és alkotásának létrejöttében és hatásában. Kodály egyéniségének is lényeges vonása, hogy ellentétes személyiségi jegyeket hordoz magában, hogy a tapasztalat iránti nyitottsága, az érdeklődés sokoldalúsága, a valóság torzulás nélküli megismerésére irányuló törekvés – az értékek belső központjának vonzásában, ellenőrzése alá kerül, alkotóerővel párosul s egy magas cél, tágasra és nagyra méretezett életterv egységében nyeri el igazi szerepét és értelmét. Tudta, hogy mindazt, amire készül, csak hosszú élet folyamán valósíthatja meg: kezdetől fogva gondosan vigyázott törekeny testének egészségére és szívós céltudatossággal működő szellemének rugalmasságára. A határozott és szigorú következetességgel érvényesülő céltudat termékenyen kiegészült benne a személyiség szabadságát gyakorló játékosággal, a vállalt köteleességek tisztelete az ítélet eredetiségével, a komolyság a humorral. Gondolkodásában és cselekedeteiben őrizte függetlenségét, de ismerte határait, s rájuk figyelve mutatta meg, hogy olyan mester, aki vállalja az okos önfegyelmet, de ha kell, az ellentmondást, a megütközés kockázatát is. Nem azért, hogy ezzel tűnjék ki, hanem azért, hogy lényegesnek tudott vállalkozását végrehajtsa, művét létrehozza. Nem akart polihisztor lenni, ilyesmi létrejöttét a mai világban lehetetlennek tartotta, de minden dologra kíváncsi volt, amit közvetlen környezetében vagy a nagyvilágban megtapasztalhatott. Főként a *szakma* ügyei, törekvései és eredményei érdekelték, de kíváncsi volt a társzművészetekre, a tudományokra meg a technikára is: nemcsak a hazai politika, gazdaság, művelődés, társadalom alakulása, hanem az egész világ eseményei foglalkoztatták; azok is, amelyekért nem lelkesült, sőt amelyek ellen minden erejével küzdött. Munkásságának 'három piramida' – hogy Arany Széchenyi-ódájának meghatározását alkalmazzam, méltán, Kodály életművére – szorosán egybetartozik: egyaránt jelentős volt ő alkotó zeneszerzőnek, tudósnak és nevelőnek: ez a hármas egység alkotó személyiségének különös jellemzője.”

A Magyar Kodály Társaság feladata valójában az, hogy ezen eszméket ébren tartsa, a tapasztalatokat országszerte összegyűjtse és amennyiben lehet tegye közzé a Magyar Kodály Társaság Híreiben. A közelmúltban a Magyar Kultúra ünnepén a Magyar Kultúra lovagja lett lapunk szerkesztője Dr. Márkus Miklósné Natter-Nád Klára. Ha éri is kritika Társaságunk tevékenységét, ezt a folyóiratot mindenki dicsérlettel emlegeti, joggal lehetünk büszkéek arra, hogy szerkesztője ezt a kitüntetést megkapta.

Keresztúri Dezső előbb idézett gondolatait a jövő munkához útravalónak szántam. Vessék szívükbe, amit egy helyen Pál apostolnál olvashatunk, hogy igazunkat elődeink példáját követve mindenképpen hirdetni kell, akár alkalmas, akár alkalmatlan.

Szőnyi Erzsébet

Szesztay Zsolt – Emlékdíj

Szesztay Zsolt 1974-től 2007-ig a debreceni zeneművészeti képzés, kórusművészet és zenei élet meghatározó alakja volt. Tanári és művészi tevékenységével jelentősen hozzájárult a magyarországi szolfézs- és zeneelmélet-tanítás megújításához, e szakterület magas színvonalú tanárképzéséhez és a karvezetőképzéshez. A Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karán és a Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskolában eltöltött évtizedek alatt számos fiatal tehetséget irányított a zenei hivatás felé.

Szesztay Zsolt Liszt- és Kodály-díjas karnagy-tanárnak a zene nem csak foglalkozása, hanem szenvedélye, a tanítás nem csupán feladata, hanem hivatása volt. Pedagógiai hatása az általa vezetett továbbképzéseken és a versenyek zsűrijében kifejtett tevékenysége által az egész országra kiterjedt, munkásságát kiváló tanítványok sora fémjelzi.

Az általa alapított és vezetése alatt harminckét évig működő **Bárdos Lajos Leánykar** sikere jelzi karnagyi tevékenységének erejét, rangját a magyar és nemzetközi kórusművészetben. Győzelmeket aratott a Bartók Béla Kórusversenyeken és szerte Európában. Folyamatosan jelenvolt a budapesti koncertéletben, de örömmel vitte kórusát Debrecen környéki kisvárosok kórustalálkozóira is. Két évtizedig zsűri elnöke volt a Kodály Zoltánról elnevezett Országos Zeneiskolai Szolfézsversenyeknek. A Bárdos Lajos Társaság alapító tagja, a Kórusok Országos Tanácsának tagja, a Hajdú-Bihari Zenei Egyesület elnöke volt.

Nevéhez fűződik az évente megrendezett, ma már országos hírű **Bárdos Szimpózium** életre hívása.

„...Az ember belső tulajdonságai, műveltsége, erkölcsse, az, hogy milyen ember, épp úgy szerepet játszik a végső megfogalmazásban, mint a zenepedagógiai vagy általános felkészültsége...”

Emlékére adjuk át a Bárdos Lajos Szimpózium ünnepi hangversenyén a **Szesztay Zsolt emlékdíjat**. A díjat elnyert hallgató minden évben Bögös Loránd szobrász – erre az alkalomra készített – kisplasztikáját és az ezzel járó elismerő oklevelet kapja.

Az emlékdíjat a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karának az a hallgatója kapja, aki Szesztay Zsolt szakterületén, a zeneelmélet, szolfézs/ zeneismeret és kórusvezetés szaktárgyak terén együttesen kiemelkedő teljesítményt nyújt, valamint általános tanulmányi eredménye, a zenei, illetve zenetanári pályára való felkészülése példaértékű.

A díj alapítója, *Szesztay Zsolt*né. A díjat először 2009-ben adták ki. Most 2010-ben a díj nyertese: *Tihanyi Imre*.

Teremavatás

Az ünnepség befejeztével a résztvevők átvonultak Szesztay Zsolt Tanár úr egykori tantermébe, mely e naptól kezdve az Ő nevét viseli és fényképe örökíti meg személyét. *Szesztay Zsoltné* köszöntötte a megjelenteket:

Kedves Kollégák, Barátaim, tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Nagyon nehéz egy ilyen szép nap után bármit is mondani, de úgy érzem, hogy a köszönet és elismerés szavai mindig aktuálisak. Két és fél éve egy megváltozott szituációban van módomban figyelni a Zeneművészeti Tanszék munkáját, és azzal a nyugodt érzéssel állok itt, hogy Szesztay Tanár Úr elégedett lenne. Ezért köszönet illeti *Dr. Duffek Mihály* dékán Urat és *S. Szabó Márta* tanszékvezető docens Asszonyt.

Van a családukban egy nagyon kedves szokás, miszerint jeles születésnapkor nemcsak az ünnepeltről emlékezünk meg, hanem ő is megajándékozza a hozzá legközelebb állókat. Ez az ajándék általában egy féltve őrzött családi emlék, vagy ereklye, aminek elsősorban eszmei értéke van. Bárdos Lajos két művet írt Szesztay Zsoltnak és kórusának:

„Kifehérszik az ég” – Finta Éva versére, valamint,

„Nyári vasárnap” – Radnóti Miklós versére.

Mindkettő a legféléttetebb szellemi hagyatékok közé tartozik. E kettő közül, a „Nyári vasárnap” partitúráját, és a hozzá csatolt útmutató levél hiteles másolatát szeretném átadni Duffek dékán Úrnak, és S. Szabó Mártának, a mai jeles napon, Szesztay Zsolt születésének 75. évfordulója, valamint a Bárdos Szimpózium 25. jubileuma alkalmából.

Legyen ez a kotta egy jelképes „staféta bot”, és kívánom, hogy legyen erőtök és lehetőségetek a továbbiakban is ápolni Szesztay Zsolt emlékét, valamint tudatosítani széles és méltó körben szellemét.

Szesztay Zsoltné

Csík Miklós születésnapjára

Csík Miklós Tanár úr 80. születésnapjára rendeztek ünnepséget, 2010. március 27-én az ünnepségnek helyt adó pestszentlőrinci Karinthy Frigyes Gimnázium aulájában.

„Összegyűltünk, hogy születésnapjára koncerttel köszöntsük a köztisztviselői állományban álló – *Eötvös-díjas, Magyar Köztársasági Érdemrenddel kitüntetett* –, 57 éves pályafutását maga mögött hagyó 80 éves kollégánkat. Összegyűltünk, akik útítársai voltunk a nemzeti értékek, a zenei kultúra átadása terén. Eljöttek az első tanítványok is, akik a jobbsorsú énektanítás tanúi voltak, és itt vannak azok is, akik az ének-zene tagozatok megmentésének hosszú évtizedes pályáján csatlakoztak a Tanár Úrhoz”.

E szavakkal kezdte köszöntését *Járainé Dr. Bódi Györgyi* Igazgató Asszony, a Pestszentlőrinci Vörösmarty Mihály Ének-zenei Nyelvi Általános Iskola és Gimnázium vezetője.

Ebben az intézményben fejezte be Csík Miklós kiemelkedő zenepedagógiai és karnagyi pályafutásának utolsó 19 éves szakaszát. Innen vonult nyugdíjba 57 évi tanári, kórusvezetői munka után. Több mint fél évszázadig állt a katedrán vagy a karnagyi vezénylő pultnál, tanítva generációk sorát zenei műveltségre és saját példamutatásával emberi morálra, fáradhatatlan munkálkodásra.

Mindjárt ide kívánczok e kivételes pálya korántsem mindennapi és kis híján végzetesbe forduló indulása. Vele egyazon évben születvén, a Zeneakadémiára is egy évben és ugyanarra a tanszakra iratkoztunk be Középiskolai Ének- és zene Tanárképző szakra, 1949 őszén. Hamarosan nemcsak évfolyamtársak, de barátok is lettünk több mint 60 éve! Mindannyian hamar felfigyeltünk Miklósról, mint olyan társunkra, aki kiváló zenei adottságai mellett közülünk talán a legrátermettebben, legszorgalmasabban teljesítette a tanulmányi elvárásokat. A következő évben megdöbentünk, amikor a II. évfolyamon éppen Őt nem találtuk közöttünk. Ennek okát akkor kimondani is kockázatos volt! Kiderült, hogy a gátlás-

talán politikai diktatúra egész családokat telepített ki Budapestről. E miatt nem folytathatta tanulmányait Miklós, hanem a Zeneakadémia helyett a magyar Gulágon találta magát. Onnan, mint behívott katonát a legnehezebb, mondhatni munkaszolgálatos robotra kényszerítették, míg mi Palestrinát, Bachot énekeltünk és ittuk Szabolcsi, Bartha, Bárdos tanár úr, vagy Kodály szavait... Erős lélekre vall az, ahogyan az Őt ért méltánytalanságok után is megőrizte emberi tartását, és emelt fővel, egyenes derékkal folytatta tanulmányait, hogy megvalósítsa azt, ami élete célja volt.

Az, hogy ismét zeneakadémiai növendék lehetett, olyasvalakinek köszönhette, aki ezekben az években Magyarországon talán egyedül tehetett meg, hogy a kemény diktatúrával is szembeszállva bátorsággal, erélyes fellépésével és tiltakozással ezt elérje. Ez maga Kodály Zoltán volt, aki személyesen kiállt egy tanítványa mellett. Jellemző, hogy Miklós köszönő szavait Kodály lakonikus rövideggel szakította félbe: *„ne köszönjön semmit, majd munkájával bizonyítson!”*

Nos, ez volt az, amire Csík Miklóst nem kellett bízni. Éppen erre várt! És most, 57 év ragyogó szakmai pályafutására így emlékezik *Szönyi Erzsébet* professzor:

„Csík Miklós tanári és kórusvezetői munkássága a hazai zenepedagógia és zeneművészet terén messzemenően kiemelkedő. Nemzedékeket

nevelt fel emberségre, tisztességre, kultúrára, igényességre. A Lórántffyban majd a Szilágyi Erzsébet Gimnáziumban sok hazai és külföldi szakember, számos világhírű zenész és államférfi látogatta óráit, nem egyszer Kodály Zoltán személyes jelenlétében.”

Mikor a neves budai gimnázium megszüntette az országos hírű zenei tagozatát a *Sors* új lehetőségét hozott számára.

Járainé Dr. Bódi Györgyi köszöntőjéből idézve:

„Öröm azt a pillanatot, amikor először hallottam a Szilágyi Gimnázium kórusát és ott a Tanár urat vezényelni. Boldog és szerencsés pillanat volt az, amikor vállalkozott az újonnan alapított gimnáziumi tagozatunk zenei vezetésére. Hogy mit végzett a Vörösmarty tantestülete, a szülői közösség, a kodályi eszme és az ének tiszteletének megőrzése érdekében Csík Miklós vezetésével, az a tanítványok pályaválasztásával, életre szóló zeneszeretetével, példás életvitelével is mérhető.

Iskolánk pedig – miközben százával szüntették meg a zenetagozatokat – megőrizte, úgy-ahogy lehetett, kevésbé jó feltételek között, nagyerem nélkül, ezt a csodálatos, világra szóló hagyományt. De ma már van egy Csík Miklós termünk, amelyikből cseng-bong, zeng a gyermekhang, a gyönyörű énekszó, ami messze elhangzik, az országhatárokon túlra is elér. Iskolánk Csík Miklós szellemi örökségét tovább folytatja.

...Köszönet illeti a kodályi örökség megőrzéséért, köszönjük, hogy a kollégái lehettünk. Sok szeretettel köszöntjük ezen a gyönyörű napon, ezen a jeles ünnepnapon. Kívánunk sok boldogságot, jó egészséget.

Fogadja szeretettel 57 éves munkájának elismeréséül a

Szolgálati Emlékérem kitüntetését, valamint ezt az **Emlékkönyvet**, az iskolánkban töltött szép emlékekért.

Isten áldja meg és éltesse sokáig a Tanár Urat!”

Így, és itt Pestszentlőrincen válhatott tehát kerekké és egésszé Csík Miklós tanár Úr zenepedagógiai munkája, melyet akart, vállalt és melyre Kodály Zoltán szavai is kötelezték.

Az ünnepelt elhalmozták virágokkal, kitüntetésekkel, ünnepi köszöntőkkel, de a legszebb virágnál is szebb lélekemelőbb volt hét énekarnak köszöntője, melyek mindegyike néhány számból összeállított csokrot nyújtott át énekével. Talán alig hihető, hogy az iskola 5 különböző énekart tudott színpadra állítani 3 karnagy vezetésével. Megható, hogy elhozta kórusát a Marcibányi téri iskola, ahol Csík Miklós több mint 30 évvel ezelőtt volt tanár-karvezető. Fellépett egy volt felnőtt vegyeskara, mely azóta is működik, a Vörösmarty Családi Kórus, ahol volt növendékek, vagy mai diákok szülei énekelnek nagy lelkesedéssel Csík Miklós szellemében. Mert hiszen a műsorban fellépő énekkarok mind az Ő keze alatt nőttek ki, alakultak, majd fejlődtek mai magas színvonalukra.

Összkaron csendült fel *Halmos*: Jubilate Deo egyik változata. Az aula tágas légtérében kiváló akusztikai viszonyok között énekelhettek a többi kórusok is.

A Vörösmarty Iskola Kicsinyek Kórusa 3 *Szőnyi* művet énekelt, *Molnár Zsuzsanna* vezényletével. **A Marcibányi téri Kodály Zoltán iskola Gyermek-kara** Kodály: Nagyszalontai köszöntőjével kívánt áldást Mesterünk fejére! Majd Kodály: Isten kovácsa hangzott fel precíz ritmikával, kristálytisza intonációval, választékos dinamikával. A két karnagy *Őri Csilla* és *Uhereczky Eszter* külön – személyes ajándékként – duettet is énekelt, *Franck*: Panis angelicusát, magas színvonalon. Őriási nyereség, ha énekórán, vagy karéneken a tanuló ilyen szép hangú tanár énekéről vehet példát.

Felnőtt vegyeskarként a **Cantare Necesses Est Kamarakórus** következett. Őket is Csík Miklós tanította sokáig és értek el szép sikereket. Most *Gáspár Attila* karnagy bizonyította rátermettségét. Kodály-Balassi: Szép könyörgés, *Petrovics*: Játszik a szél és *Farkas Ferenc*: Pataki diákdalok hangzott fel előadásukban. **A Vörösmarty Gyermek és Leánykar**, *Zsákainé Papp Anna* vezényletével, *Halmos*: Jubilate Deo művét adta elő, majd *Karai*: Estéli nótázás című kedvelt kórusművét *Kabdebó Sándor* vezényelte, frenetikus sikert aratva. Köszönet a zongorakíséretért *Mayer Erzsébet* tanárnőnek is.

Vörösmarty Leánykar, kiegészülve a régi tanítványokkal – címmel konferálták be a következő blokkot. Megható volt, ahogy mindenki igyekezett rábeszélni Csík Miklóst, hogy vezényelje el *Bartók*: Bolyongás c. művét. Szabadkozva vállalta a feladatot, mindenki öröme. Majd a dörgő tapsot leállítva így szólt a közönséghez: „...persze ezt a művet lehet másként is vezényelni...” A szerénység és megatódottság mondatta ezt vele, bár precízebb vezénylést maga *Bartók* sem kívánhatott volna művének. Műsorukon szerepelt még, Kodály: Ave Maria, *Karai*: Új regősének és *Sárközi* karikázó, *Kabdebó Sándor* vezényletével.

A magas színvonalú hangverseny *Buxtehude*: Lauda Sion- oratórikus művével ért véget, nagyszabású előadói apparátus vonult fel: **A Marcibányi téri Kodály Iskola Zenekara**, művészeti vezető: *Vaig Júlia*, a *Vörösmarty Családi kórus* és a *Régi tanítványok Kórusa*, művészeti vezető és szólista: *Dévényi Cecília*. Vezényelt: *Kabdebó Sándor*. Hibátlan szépségben zengett a mű, barokk pompával töltve be a hatalmas légtérű aulát.

Úgy éreztük, hogy maradandó emléket, ajándékot kapott mindenki ezen az ünnepi hangversenyen! *Szőnyi Erzsébet* köszöntését is Kodály írásaiból vett idézettel fejezte be:

„Az igazi művészet az emberiség emelkedésének egyik leghatalmasabb eszköze, s aki ezt minél több embernek hozzáférhetővé teszi, az az emberiség jótévedője.”

Anker Antal

Hármas jubileumi hangverseny a pécsi Kodály Zoltán Gimnáziumban

Kertész Attila Liszt-díjas karnagy munkásságának 40 éves, az általa alapított **Bartók Béla Leánykarnak** 35 éves és a **Kodály Zoltán Vegyeskarnak** 30 éves fennállását ünnepelhették 2010. március 27-én a Kodály Zoltán Gimnáziumban.

Pécs városában a zenei élet és a kórusmozgalom az előző századokban már jelentős szerepet töltött be. A bicentenáriumi Erkel évben időszerű megjegyezni, hogy a 19. században Erkel Ferenc korában a Dalárda mozgalom elsők között Pécssett bontotta szárnyait. A 20. században Kodály Zoltán népzenekutatói, zeneszerzői és a korán felismert, ifjúság zenei nevelése felé való figyelme, ugyancsak jó talajra talált e városban. Jelentős eredménnyel is járt – a következő évszázadra előre mutató nevezetes **Éneklő Ifjúság** első hangversenyét **Agócsy László** vezetésével – éppen itt rendezték, mintegy tíz évvel megelőzve a budapesti rendezvényt. Bizonyos hullámvölgyeket átvészelve ma már a 70-80 évet megközelítő nagy jubileumi **Éneklő Ifjúság** versenyeket, bemutatókat tartanak országszerte. Mindez persze tehetséges és mindenkor lelkes, elhivatott karnagyok, énektanárok munkája révén jöhetett létre. Egymásnak adták a staféta botot. Így indulhatott meg Pécssett az első ének-zene tagozat szervezése is, mely Kodály Zoltán személyes közbenjárására 1963-ban a Janus Pannonius Gimnáziumban megkezdte működését **Ivasivka Mátyás** irányításával.

1973-ban **Kertész Attila** vette át az ének-zene tagozat vezetését, és ugyanekkor megalakította a **Bartók Béla Leánykart**. Már a következő évben elnyerték Pécs város Nívódíját. Ez időtől hírük, nevük ismertté vált hazai és nemzetközi versenyeken. A nagykórus mellett **Kodály Vokál** néven kamarakórus is megkezdte működését, majd egyre több fiú jelentkezett és megalakult a **Kodály Zoltán Ifj. sági Vegyeskar**. Évente nyerték a kórusok a KÓTA minősítő hangversenyein, az **Éneklő Ifjúság** bemutatóin, a Helikon Országos Diák Napokon a legmagasabb díjakat. Emlékezetes sikereket arattak külföldi útjaikon, Európa országainak a legkülönbözőbb nemzetközi fesztiváloknak mindenkor kitüntetett résztvevői voltak. A 21. század nyitányaként „A Kultúrával a Nyugat Kapujában Nemzeti Fesztivál” első helyét és fesztiváldíját kapta a pécsi Bartók Béla Leánykar. Műsorukon Bartók és Kodály művei mellett mai magyar zeneszerzők darabjai szólalnak meg.

A Dobó István utcai Gimnázium zenei eredményei és az ott kibontakozó kiváló énekkarok sikerei alapján **Kodály Zoltánné Péczely Sarolta** hozzájárult ahhoz, hogy 1982-ben a Mester 100. születésnapja alkalmából a Gimnázium felvehesse Kodály Zoltán nevét.

A jubileumi hangverseny műsorán elsőként a **Kodály Zoltán Ifjúsági Vegyeskar** szerepelt, Bárdos, Bartók, Liszt Ferenc műveivel és egy Spiri-

tuálé előadásával. A következő generáció ifjú zenésze *Várkonyi András* vezényletével. Ő az aki átveszi a stafétabotot: az iskola ifjú énektanára és egy éve a Vegyeskar karnagya.

Az ünnep értékét és meghitt hangulatát egyaránt kifejezte a köszöntők hosszú sora, és a különböző felállású énekkarok magas színvonalú műsora. A jól szervezett rendezés és a két kiváló műsorvezető *Gombár Gabriella* és *Szili Györgyi* – akik természetesen egykori kórustagok – frappáns irányításával változatos egymásutánban pergett a műsor. Elsőként köszöntötték a hangverseny fővédnökét *Kodály Zoltánné Péczely Saroltát* és édesanyját *Dr. Péczely Lászlónét*, aki „pár évvel ezelőtt” *Kertész Attila* gyakorlatvezető tanára volt.

A neves eseményt köszöntötte *Tillai Aurél*, professzor emeritus, a neves Pécsi Kamarakórus karnagyja, a KÓTA tiszteletbeli- és a Pécs-Baranyai Kórus Szövetség elnöke. Pécs város Önkormányzata nevében *Póla József* a Humán Főosztály vezetője, és az iskola igazgatója *Gaál Tibor* hangsúlyozták azt az értékteremtő munkát amit a tanár-karnagy és kórusa a művészeti nevelés terén az évtizedek során kifejtettek, ezzel is öregbítve az iskola jó hírnevét és a város kulturális jelentőségét.

A Magyar Kodály Társaság nevében e sorok írója köszönthette Kertész Attilát, méltatva azt a következetes munkát ami odavezetett, hogy megalakult a Pécs-Baranya Megyei Kodály Társaság alapszervezete, és mint a Kodály Társaság elnökségének aktív tagja beszámolóival mindenkor hozzájárul, hogy országosan is mind szélesebb körben megismerhessék Pécs városának és környékének zenei jelentőségét és határainkon messze túlmutató sikereit. Munkássága elismeréseként Kertész Attila Liszt-díjas karnagy, a Kodály Társaság elismerő oklevelét, és karnagyi munkásságáért a KÓTA Díszoklevelét vehette át.

Megható volt a köszönetnyilvánítások hosszú sora, elsőként mindazon kollégák, volt zenetagozatos osztályfőnökei felé akik már nem tanítanak az iskolában, de aktív részesei voltak az eredményeknek. Ugyancsak oklevéllel jutalmazták azon volt kórustagokat akik visszajöttek az „alma materba” tanítani, és azoknak akik a karnagyi szakmában értek el komoly sikereket.

Csengő énekhang örvendeztette meg újra a jelenlévőket, a *Bartók Béla Leánykar* szólaltatta meg elsőként Kodály Zoltán, Agócsy Lászlónak ajánlott művét az: *Éneklő Ifjúsághoz* (dr. Vargha Károly verse). Majd elhangzott Fodor András költeménye: az *Énekmondó*, és Tillai Aurél e verse komponált kórusműve. Ezt követően gyönyörű válogatást mutatott be a kórus Kodály Zoltán kórusműveiből. Majd Kocsár Miklós, Karai József

és Orbán György egy-egy műve hangzott fel. A kórus pedig kiegészült a *Nosztalgia Női kar* tagjaival akik Kodály 150. genfi zsoltár és Pergolesi Stabat mater műveit adták elő. A hallgatóság számára is érezhető érzelemgazdag előadással felelevenítették a zenei élmény azon gazdagságát amit a közös éneklések alkalmával a hosszú évek során átéltek.

A következő köszöntők hosszú sora éppen ezt a szavakkal nehezen kifejezhető zenei élményt köszönte meg Kertész Attilának. Megemlíteném Baranya megye egyik kis községének általános iskolai énektanárát aki megköszönte a kórus szerepléseit, mert művészetükkel olyan vonzó és ösztönző példát mutatnak, hogy azt követően az iskola tanulói, létszámban tapasztalható, őszinte kedvet éreznek a kórus énekléshez.

A *Nosztalgia Vegyeskar* létszámában is megható közössége, egységes hangzása, átélt előadása, Kodály, Szokolay és Petrovics művek során, élő bemutatása volt annak az értékes zenei alkotásnak ami évtizedekre visszamenően is elevenen hat minden résztvevőre. A műsorban szereplő zongorakíséretes művek közreműködője *Körtési András* volt, aki a hosszú évek során együtt vállalta a kórusokkal a részvételt munkában, sikeren egyaránt.

Befejezésül a kórus műsorán állandóan szereplő művek szólaltak meg: Kodály: Esti dal, vezényelt: *Várkonyi András*. Kodály-Berzsenyi: A magyarokhoz, vezényelt: *Dobos László*. Karai József: Estéli nótázás, *Kertész Attila* vezényletével. Ez a gyönyörű nosztalgia műsor olyan lelkes, örömteli előadásban szólalt meg, hogy csak azt kívánjuk, hogy őrizzék szívükben továbbra is a zene örömszerző erejét.

Megfogadva Kodály Zoltán tanácsát a XXI. században is: „Az iskolában úgy tanítani az éneket és a zenét, hogy ne gyötrellem, hanem gyönyörűség legyen a tanulónak és egész életére beleoltsa a nemesebb zene szomját.”

Márkusné Natter-Nád Klára

A Pécsi Szeráfi Kórus

1929-ben alakult a nagyhírű *Agócsy László* tanár úr vezetésével, a *Pécsi Szeráfi Kórus*. A Ferences-templom liturgikus szolgálatában álltak egészen 1949-ig. Közben Pécs országos hírű énekkarává fejlődtek.

Az énekkar erőszakos megszüntetését követően 1999-ben Dr. Vass László atya kezdeményezésére *Nagy Ernő* tanár úr felébresztette a kórus hagyományait, s azóta a Collegium Seraphicum és a Ferences-templom támogatásával egyre eredményesebben működnek. Részt vesznek a templomi szolgálatban, a kollégium és a város egyházi és világi rendezvényein.

A kórus létszáma 25 és 30 fő között változik, Nagy Ernő egykori diákjai mellett elsősorban egyetemisták alkotják. Az énekkar világnézetileg is nyitott közösség, az összetartó erő a zene és egymás szeretete, megbecsülése. Repertoárjuk egyre színesedik, gregoriánok, misék, motetták mellett világi műveket is énekelnek.

A legutóbbi karácsonyi hangversenyükön ünnepelték 80 éves évfordulójukat, ill. 10 éves újraszületésüket. Erről a koncertről sikeres CD-felvétel is készült.

2009 szeptemberében sikeres olaszországi körúton vettek részt, több nagyszerű szereplésük volt Firenzében, ahova a városban működő Kodály

Társaságtól kaptak meghívást. Önálló koncerten is felléptek, valamint az észak-olaszországi Domodossolában. A svájci határ mellett lévő városka kórusát előzőleg már 2008-ban fogadták Péccsett.

2010 februárjában két önálló koncertet adtak Budapesten.

20-án a Váci utcai Szent Mihály Templom Liszt Ferenc Kórusának szervezésében, a Szent Mihály Templomban énekeltek. Műsorukat Halmos László-Sík Sándor: *Hogyha az Úr /27. zsoltár 1-2.versszakával* indították. Majd Wolfram Menschik, Saint-Saens, Giovanni Marzi művein túl Kodály: *Pange lingua* és *Stabat Mater* művét adták elő, majd Bárdos Lajos: *Édes Jézus-Virág László* szövegével és Berkesi Sándor: *Székely asztali áldás*, hangzott el.

21-én a Kórusok és Zenekarok Országos Tanácsa szervezésében a Történeti Múzeum több színhelyén is sikerrel szerepeltek. Közreműködött fuvolán *Najbauer Eszter* és *Őri Sarolta*. Műsoruk első részében szakrális művekből adtak válogatást. Majd Telemann fuvolára írt g-moll szólófantáziája és a D-dúr szonáta szólalt meg. Végül repertoárjuk gazdag színvilágát mutatták be a következő művekkel: VIII. Henrik: *Pastime With*; *Ismeretlen szerző: Dindirindin*; *Magyar népdalcsokor*; Bárdos Lajos: *Dana – Dana*.

A sikeres hangversenyekről CD-felvétel is készült.

Nagy Ernő

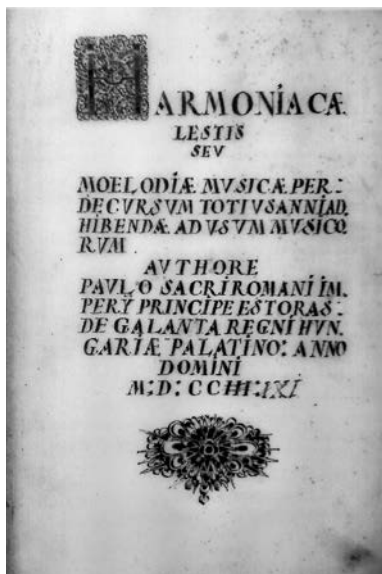

50 éves a Berzsenyi Dániel Vegyeskar

Szombathelyről érkezett a Nyugat-magyarországi Egyetem Savaria Egyetemi Központjának Kórusa. A fennállásának 50. évfordulóját ünneplő Berzsenyi Dániel Vegyeskar 30 éve működik *Vinczeffy Adrienne* vezetésével.

A Vegyeskar megalakulása óta részt vesz a hazai koncertéletben, de rendszeresen kap külföldi meghívásokat is. Nemzetközi versenyeken is gyakran indultak, sikeres eredménnyel. Legelső nemzetközi versenyeredményük a XII. Bartók Béla Nemzetközi Kórusverseny- és a legutóbbi IV. Kodály Zoltán Magyar Kórusverseny I.Díja. A Vegyeskar gazdag repertoárjában az a cappella művek mellett jelentős számú oratórikus mű is szerepel. Szívesen mutatnak be kortárs kompozíciókat, de előadják régebbi korok kéziratban maradt szerzeményeit is. A kórus és karnagya jelenleg az *Eszterházi Harmóniák Egykor és Ma* sorozaton dolgozik. A program a barokk és a ma művészetének kérdéseit-párhuzamait kutatja.

Budapesten, 2010 április 10-én a Belvárosi Főplébániatemplomban került előadásra a *Mennyei Harmóniák Egykor és Ma* című hangverseny. Esterházy Pál: *Harmonia Caelestis* művének előadott részletei mellett,

a karnagy felkérésére készült magyar zeneszerzők művei Budapesten ez alkalommal, először kerültek előadásra. Elsőként Szőnyi Erzsébet–Esterházy Pál: Boldogasszony éneke c. mű hangzott fel.

A szerző *Szőnyi Erzsébet*, így nyilatkozott a hangversenyt követően: „Ez a hangverseny szerves része annak a több CD-ből álló, általuk kiadott reprezentatív sorozatnak, melynek címe: *A magyar egyházzene évszázadai*. E gyűjtemény hangzó anyaga a legrégebbi zeneművektől a kortárs zeneszerzők szerzeményeiig ível. A kórusral 1989 óta 12 lemez jelent meg. Az előbb említett sorozatba került Szőnyi Erzsébet: „Motetta a Lélekről” című alkotása. Ez a körülmény adott okot arra, hogy a kórus

karnagya felkérje a szerzőt e következő mű megírására. A magyarnyelvű, Magnificat-nak is nevezhető vers vegyeskarra orgonakísérettel született meg. A szombathelyi, soproni és a budapesti bemutaton az együttes kitűnően, meggyőzően, hitelesen, lelkesen interpretálta a *Boldogasszony énekét*.”

Esterházy Pál: Harmonia Caelestis művéből válogatva négy Mária ének hangzott fel *Kertesi Ingrid* – szoprán és *Magyar Szilvia* – alt előadásában. Ezt követően *Kocsár Miklós* feldolgozásban hangzott fel e négy Mária szövegű tétel kórus előadásában, plasztikusan kifejezve az egyes tételek különböző hangulatát. A művek *Virágh András* orgona kíséretével hangzottak fel.

Esterházy Pál: Dormi Jesu művének elhangzását követően, *Tóth Péter* műve szólalt meg. A zeneszerző a felkérést követően választotta a Dormi Jesu szöveget, de azt kiegészítette magyar népi szöveggel, ezáltal különleges módon keveredett a latin és a magyar nyelv. A kórus remekül adta elő az a cappella művet, mely négyszólamú férfikkal indított, később háromszólamú női kar társult, majd hagyományos vegyeskari megszólalásban fejeződött be.

Esterházy Pál: Ascendit Deus in iubilo, művét követően *Szokolay Sándor–Esterházy Pál* Amor Sanctus hangzott fel. „Templomi kantáta a Teremtett Világról Esterházy Pál tiszteletére, Harmonia Caelestis című műve megírásának 300. évfordulójára.” Így szólt a szerző ajánlása. Az öt tételű mű különböző előadókkal szólalt meg: Istencicsóító ének – szoprán szólóra, vegyeskarra és orgonára; Égi madarakról való ének – a cap-

pella nőikarra; Jézus nevére minden térd meghajoljon – szoprán szólóra és orgonára; Alleluja – a cappella vegyeskarra; Magnificat - korál-finále – szoprán szólóra, vegyeskarra és orgonára. Közreműködött: *Kertesi Ingrid*, Liszt-díjas énekművész és *Virág András*, Liszt-díjas orgonaművész. A különböző hangulatú tételeket harmónikus egésszé formálta a vezénylő karnagy: *Vinczeffy Adrienne*. A műsor során *Cs. Tamás Katalin* zene-történész konferált, értő magyarázattal bemutatva e két távoli korszak művészetének jellegzetességeit és párhuzamait.

A hangverseny magas színvonalú előadását a közönség nagy elismeréssel fogadta.

Márkusné Natter-Nád Klára

Születésnapra

Szegeden, a Móra Ferenc Múzeum dísztermében került sor arra a kórustalálkozóra, mely a szereplő négy énekkar egykori karnagyának, **Rozgonyi Évának** köszöntésére gyűlt össze.

Az ünnep fényét különlegesen magasra az a körülmény emelte, hogy a megjelent kórusok egy-egy számát maga az ünnepelt vezényelte. A rendezők, *dr. Ordasi Péter* és *dr. Balás István* nagy műgonddal és nagy szívvel készítettek elő a meglepetésnek szánt eseményt, mely természetesen ugyan teljesen titokban nem maradhatott, de azért bizonyos részletek mégis a meglepetés erejével hatottak. Például az a körülmény, hogy az ünnepeltnek *próba nélkül* kellett a születésnap koncertet dirigálni!

Elsőként a *régi kecskeméti növendékek* és a *Kecskeméti Városi Vegyeskar* szólalt meg, ezt követte a szegedi *Lauda Kórus*, majd a régi *Bartók Kórus* (vegyeskar), végül a *Bartók Béla Nőikar*. A műveket hol az adott kórus, hol összkar szólaltatta meg. A köszöntők sorát az ünnepelt egykori tanára, e sorok írója nyitotta meg, felidézve a miskolci szakiskolai, a zeneakadémiai tanulmányi éveket, meg az első látogatást a szolnoki Ének-zenei Általános Iskolában, utóbb az angliai kurzusokon Vajda Ceciliánál, a Nemzetközi és a Magyar Kodály Társaság tevékenységében való közös munkát.

A következő köszöntők a kórusok részéről hangzottak el. Részlet **Juray Miklós** – a kórus „örökös” titkárának köszöntőjéből:

„1972. június közepén, a mai Belvárosi Mozi elődjében tartotta tanévzáró-diplomaosztó ünnepségét a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola, amelyen közreműködött a főiskola nőikara, *Kardos Pál* vezetésével. Az ünnepség után Kardos tanár úr félrehívott és a következőket mondta: – Miki, neked mondom először, mint a Bartók Kórus titkárának: ösztől kezdődően Kecskeméten, fogok dolgozni. A „Vegyes vezetését” is átadom, s egyetlen személy, kizárólag Rozgonyi Éva lehet a Bartók Kórus karnagya! Segítsétek a munkáját! –

És ősszel Rozgonyi Éva irányításával megkezdődött az a munka, mely a kórus három és fél évtizedes történetének legszebb lapjait írta. Ahol Kardos tanár úr abbahagyta, Éva néni ott folytatta. Azzal a tudattal, hogy súlyos örökséget kapott, az első avizótól kezdve végig fehér izzásban dolgozott. Magas fokú igényességgel, a kórusnevelés-kórushangzás alapos ismeretével, a belőle áradó módszer-gazdagsággal. Tehetségét gazdagon átfonta mesterétől, tanárától, példaképétől, Kardos Pál tanár úrtól kapott minden instrukció, gondolat, szó, mozdulat.

A fegyelmezett örömteli próbák a megmérések sorát hozták. Minden minősítésen magasabb fokozatot. Rádió-stúdió felvételeket, nyilvános adásokat, egy-két TV-s szereplést, filharmóniai hangversenyeket, emlékeztető önálló esteket, templomi koncerteket, a kulturális élet eseményein gyakori közreműködést. A fellépéseket mindig jelentős érdeklődés kísérte.

A próbák mindig a legmagasabb hőfokon zajlottak (már ezért is érdemes volt a Bartókba járni!) A kórus egyre népszerűbb lett. Volt olyan főiskolás, aki a Bartók Kórus miatt jött Szegedre tanulni. A '80-as évek első felében egy-egy próbán 70-nél is többen zsúfolódtunk a Bartók Béla Művelődési Központ 21-es termébe. Hangversenyeken nem ritkán 50-60 fő énekelt.

A kórus életének meghatározó eseményei voltak az önálló estek, kórusversenyek, külföldi szereplések. Sokkal többet jelentettek, mint egyszerű énekes esemény, netán utazás. A tartalmas, részletező elemző felkészülés a legfontosabb része volt annak a munkának, amelynek célja a koncentrált, jó pozíciójú, emelkedett légkörű, kifejező bemutatás volt. Az énekesek érzelmi, zenei, lelki gazdagodása mellett – hiszen mindig a világ legjobb műveit énekeltük – az alkotások nagy része gazdag utóéletet élt, évekig gyarapítva az énekkar repertoárját.

A közös éneklésből fakadó érzelmi töltekezés a kórus belső életében is folyamatosan jelen volt. A számtalan együtt éneklés semmi mással nem hasonlítható öröme mindig ünnepet varázsolt közénk.

Szerencsések vagyunk néhányan, akik Éva néni vezetésével mindig a kórus tagjai lehettünk, de azok is szerencsések, akik hosszabb-rövidebb időszakot tölthettek el, mert zenei pillanatok csodáival árasztottál el bennünket...”

A kórusok gazdag műsorát követően a nagylétszámú összkar *Rozgonyi Éva* vezényletével adta elő Lotti: Crucifixus, és Kodály: Ádventi ének c. művét, majd befejezésül *Ordasi Péter* vezényletével hangzott fel Draskóczy: Áldjon meg Téged...5 szólamú kánonja.

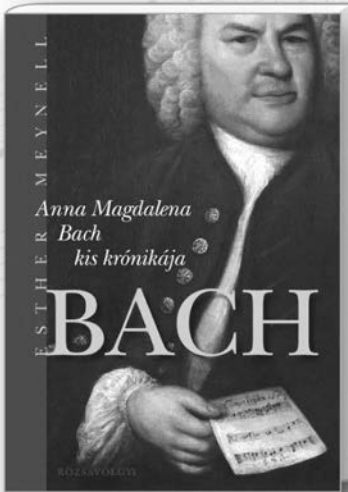
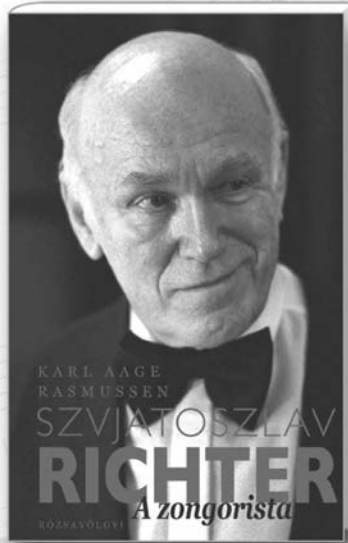
A hangverseny záró aktusaként a cím és oklevél átadása következett: „*Rozgonyi Éva a szegedi Bartók Kórus örökös karnagya.*”

Mindenki csatlakozhatott a köszöntésre:

Isten éltesse sokáig! Ad multos annos!

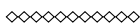
Szőnyi Erzsébet

A RÓZSAVÖLGYI ÉS TÁRSA ÚJDONSÁGAIBÓL

Az **EDITIO MUSICA BUDAPEST**

a debreceni **XXIV. Bartók Béla Nemzetközi
Kórusverseny** és a **Pécs Cantat 2010**
rendezvényeinek keretében mutatja be
új kóruskotta-kiadványait.

Minden érdeklődőre számítunk!

Bővebb tudnivalók
a **www.kotta.info/news/choral**
weboldalon

EDITIO MUSICA BUDAPEST

Universal Music Publishing Editio Musica Budapest Ltd
H-1370 Budapest, P.O.B. 322 • Tel.: (+361) 236-1104 • Telefax: (+361) 236-1101
E-mail: emb@emb.hu • Internet: www.emb.hu